

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕ ΑΡΙΘΜ. 2/20-2-2012

Στη Θεσσαλονίκη σήμερα την 20^η Φεβρουαρίου 2012, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00 π.μ συνήλθε σε συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (Τ. Οικονομίδα και Καθ. Ρωσσίδου 11 - στο ισόγειο), ύστερα από έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου αυτής, η (δυνάμει της υπ' αριθ.9348/15.3.2011/29.3.11 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης συγκροτηθείσα) **Ειδική Τριμελής Επιτροπή Εφαρμογής** των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), με σκοπό την εξέταση και λήψη αποφάσεων επί των θεμάτων που περιλαμβάνονται στην οικεία ημερήσια διάταξη.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν:

1. **Γεώργιος Α. Βαμβακίδης**, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), Πρόεδρος.
2. **Ιωάννης Σάββας**, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, με βαθμό Γ', τακτικό μέλος.
3. **Ιωάννης Υφαντίδης**, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Μηχανικών, με βαθμό Δ', τακτικό μέλος.

Παρούσα επίσης ήταν και η Χρυσούλα Κουράκη, υπάλληλος του κλάδου ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού, με βαθμό Δ', ως Γραμματέας της Επιτροπής.

ΑΦΟΥ διαπιστώθηκε η ύπαρξη απαρτίας, άρχισε η συζήτηση των ακόλουθων θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑ 1^ο

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.83014/21-11-2011 αίτησης θεραπείας της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας κατά της με αριθ. 5/31-8-2011 θέμα 3^ο πρακτικού, απόφασης της Ειδικής Επιτροπής Εφαρμογής Νομοθεσίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης.-

Α. Η εισηγήτρια Μαρία Γεωρπαλίδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

Β. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια αποχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ. Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. **β.** Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «**2.** Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. **3.** ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10

παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάζει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (*πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *ι)* υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ii)* υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, *iii)* η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *ι)* δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ'**

εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **ii)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **iiii)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

γ. Περαιτέρω, κατά την έννοια των συνδυασμένων διατάξεων 10 (παρ. 5), 24, 25 και 26 του ΚωδΔιοικΔιαδ (ν. 2690/1999), σαφώς συνάγεται ότι το δικαίωμα του ενδιαφερομένου (για την αποκατάσταση της υλικής ή ηθικής του βλάβης από ατομική πράξη) για άσκηση της αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής φέρεται να προϋποθέτει: **i)** τη μη πρόβλεψη από την κείμενη νομοθεσία περίπτωση ασκήσεως κατά των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων ενδικοφανούς ή ειδικής διοικητικής προσφυγής (πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 93/2009), καθώς **και ii)** τη μη εξάντληση της κατά χρόνο αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων που έχουν εκδώσει τις πράξεις των οποίων ζητείται η ανάκληση, όπως στην περίπτωση των Επιτροπών Ελέγχου Νομιμότητας των πράξεων ΟΤΑ κ.λ.π. (ΣτΕ 1401/2009, ΣτΕ 333, 334/2007, ΣτΕ 1530, 2108/2006 κ.α.), οι τυχόν δε επ' αυτών (αιτήσεων θεραπείας) εκδιδόμενες πράξεις είναι ακυρωτές ως αναρμοδίως κατά χρόνο εκδοθείσες (ΣτΕ 1356, 2709, 3316/2006, ΣτΕ 2566/2000, ΣτΕ 1882/1993 κ.α.), πράγμα που, εξ αντιδιαστολής, συνάγεται ότι, στην περίπτωση παροχής στον θιγόμενο από τις πράξεις αυτές διοικούμενο δυνατότητας ασκήσεως των πιο πάνω διοικητικών προσφυγών (δηλ. ειδικής ή ενδικοφανούς), αποκλείεται ως μη επιτρεπτή η (εκ παραλλήλου ή εκ των υστέρων) άσκηση αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής (πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 38/2009).

δ. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι: **i)** για την άσκηση της σχετικής αίτησης, που αποτελεί απλή διοικητική προσφυγή και δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, παρά μόνο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να διακόψει την προθεσμία άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 457/2008), δεν τίθεται ορισμένη προθεσμία, πλην, όμως, αυτή πρέπει να

ασκείται εντός του κατά περίπτωση κρινομένου ως ευλόγου χρόνου (ΓνμδΝΣΚ 305/2005), ii) η προβλεπόμενη, αντιστοίχως, στο άρθρο 24 ΚΔΔ προθεσμία για γνωστοποίηση της απόφασης της διοίκησης επί της αίτησης θεραπείας, ενόψει των ιδιαίτερα δυσμενών συνεπειών που επάγεται η πράξη για τον δικαιούμενο, αλλά και της διάταξης του άρθρου 10 παρ. 5 του ΚΔΔ, θα πρέπει να θεωρηθεί ως ενδεικτική, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι έχει νομολογηθεί ότι ακόμη και ο ρητός χαρακτηρισμός μιας προθεσμίας ως υποχρεωτικής για τη διοίκηση, είναι δυνατόν νοηθεί ότι έχει απλώς την έννοια της έντονης υπόδειξης προς αυτήν (διοίκηση) για ταχεία ενέργεια (βλ. ΓνμδΟΛΝΣΚ 85/2004, ΣτΕ 2079/1987), iii) στην έννοια του δικαιουμένου για την άσκηση της ανωτέρω αίτησης (θεραπείας), δεν πρέπει, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, να αποκλειστεί και η περίπτωση αυτή να υποβληθεί και από οποιαδήποτε υπηρεσία του στενότερου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε βάρος της οποίας έχει επιβληθεί η κύρωση του διοικητικού προστίμου, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991, όπως ισχύει, ενόψει της όλως γενικής διατύπωσης του νόμου, ο οποίος παρέχει τη σχετική δυνατότητα αδιακρίτως σε κάθε ενδιαφερόμενο, αρκεί αυτός να υφίσταται υλική ή ηθική βλάβη από την έκδοση ατομικής πράξης την αποκατάσταση της οποίας να αιτείται με τη συγκεκριμένη διοικητική προσφυγή. iv) Κατά την έννοια των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου, μια διαφορά τερματίζεται οριστικά σε διοικητικό επίπεδο, δίχως να επιτρέπεται καταρχάς στη διοίκηση να επανέλθει επί των οριστικώς κριθέντων απ' αυτήν, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει νέα αίτηση (**δηλ. κατ' ουσία δεύτερη {β'} αίτηση θεραπείας**), είτε επικαλούμενος και προσκομίζοντας νέα, δηλ. μη ληφθέντα υπόψη κατά την έκδοση της οριστικής (διοικητικής) απόφασης, και ουσιώδη στοιχεία, των οποίων η έρευνα θα οδηγούσε σε διάφορο αποτέλεσμα, είτε επικαλούμενος πάγια μεταβολή της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων, **είτε**, τέλος, επικαλούμενος μεταγενέστερη της αρχικής κρίσης νομοθετική ρύθμιση (πρβλ. ΣτΕ 197/1991, ΣτΕ 4166/1986, ΣτΕ 4055/80, ΣτΕ 3613/79 κ.α.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Η αιτούσα (.....), με το από 14-12-2010 έγγραφό της προς την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας αιτήθηκε ενημέρωση σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα: α) Την ακύρωση πρακτικού συνεδρίασης της 09-06-2010 του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών του 4^{ου} Γυμνασίου Θεσσαλονίκης, στην οποία, κατά την άποψη της αιτούσας, παρανόμως συμμετείχαν ορισμένοι εκπαιδευτικοί, β) Την κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας κατά της προϊσταμένης του 1^{ου} Γραφείου της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης για την παρέμβαση της στη ψηφοφορία, καθώς επίσης κατά της Διευθύντριας του 4^{ου} Γυμνασίου Θεσσαλονίκης, η οποία επέτρεψε την παράνομη συμμετοχή δύο (2)

καθηγητριών στη συνεδρίαση και, τέλος, κατά των δύο αυτών καθηγητριών για παράνομη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση, γ) Το ωράριο και τα καθήκοντα απασχόλησης των ανωτέρω καθηγητριών, όπως επίσης τη νομιμότητα της τοποθέτησής τους για γραμματειακή στήριξη στο 4^ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης, χωρίς παράλληλα να επιτελούν εκπαιδευτικό έργο.

β. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας με το υπ' αρ.πρωτ.19194/11-01-2011 έγγραφό της ζήτησε από την Προϊσταμένη του 1^{ου} Γραφείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης έκθεση απόψεων σχετικά με τα καταγγελλόμενα από την αιτούσα και ενημέρωση σχετικά με τις ενέργειες, στις οποίες έχει προβεί ή πρόκειται να προβεί. Το ανωτέρω έγγραφο κοινοποιήθηκε στην αιτούσα.

γ. Η Προϊσταμένη του 1^{ου} Γραφείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσ/νίκης απάντησε με το υπ' αριθμ.πρωτ.ΕΜΠ9/09-02-2011 έγγραφό της εκθέτοντας απόψεις και αναφερόμενη σε ενέργειες στις οποίες έχει προβεί επί όλων των υπό κρίση ζητημάτων. Στη συνέχεια, η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας με το υπ' αρ. ΕΜΠ 101/14-03-2011 έγγραφο, το οποίο κοινοποιήθηκε στην αιτούσα, έδωσε εντολή για προκαταρκτική εξέταση σχετικά με τα καταγγελλόμενα στην από 14-12-2010 αίτηση.

δ. Η Επιτροπή με την απόφασή της που περιλαμβάνεται στο υπ'αριθ.5/31.8.2011 πρακτικό της – θέμα τρίτο (3^ο), έκανε εν μέρει δεκτή την ως άνω αίτηση και επιδίκασε αποζημίωση ύψους πενήντα (50) ευρώ με το εξής σκεπτικό: *«Η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας ενήργησε εντός 60νθημερης προθεσμίας (δεδομένου ότι η υπόθεση προϋποθέτει συνεργασία πλέον της μίας υπηρεσιών) αποστέλλοντας το υπ' αρ.πρωτ.19194/11-01-2011 έγγραφο προς την Προϊστ/νη του 1^{ου} Γραφείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης. Ωστόσο, δεν απάντησε στη συνέχεια στην αιτούσα, βάσει του υπ' αρ. ΕΜΠ 9/09-02-2011 απαντητικού εγγράφου της ανωτέρω Προϊσταμένης, το οποίο εμπεριέχει απάντηση επί των υπ' αρ. α' και γ' ερωτημάτων της αιτούσης. Το υπ' αρ. β' αίτημα της περί αναζήτησης πειθαρχικών ευθυνών αποτελεί, άλλωστε, ζήτημα το οποίο χρήζει διερεύνησης με μία σειρά σύνθετων διοικητικών πράξεων, οι οποίες δεν εμπίπτουν εντός των εξεταζόμενων από την Επιτροπή προθεσμιών.*

ε. Κατά της ως άνω απόφασης ασκείται η παρούσα αίτηση θεραπείας της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, με τους ακόλουθους ισχυρισμούς, αντίστοιχα για τα ως άνω, υπό στοιχ. α' & γ', αναφερόμενα αιτήματα της αιτούσας: ι) Η Υπηρεσία, σύμφωνα με τη νομοθεσία που καθορίζει τις αρμοδιότητές της, δεν έχει αρμοδιότητα ακύρωσης πρακτικού συνεδρίασης Συλλόγων Διδασκόντων Καθηγητών, ούτε πρακτική δυνατότητα ελέγχου των πρακτικών όλων των σχολικών μονάδων. ιι) Με το υπ' αριθμ.πρωτ.19194/11-01-2011 έγγραφό της η Υπηρεσία είχε

στόχο τη διακρίβωση των αναφερόμενων από την αιτούσα και όχι τη διαβίβαση των αιτημάτων της, για τα οποία διενεργήθηκε έπειτα και προκαταρκτική εξέταση. Εκτός αυτού, το αίτημα άπτονταν ζητημάτων ερμηνείας του νόμου και για το λόγο αυτό απευθύνθηκε από την Υπηρεσία ερώτημα προς το αρμόδιο Υπουργείο.

4. Από τα παραπάνω συνάγονται τα ακόλουθα ως προς τους ισχυρισμούς της αιτούσης Υπηρεσίας, στις οποίες στηρίζεται η αίτηση θεραπείας:

α. Κατά πρώτον, η απόφαση της Επιτροπής καταδίκασε την Υπηρεσία όχι διότι δεν ακύρωσε το πρακτικό συνεδρίασης, αλλά διότι δεν ενημέρωσε την αιτούσα σχετικά με την δυνατότητα ακύρωσης αυτού. Περαιτέρω, η απόφαση της Επιτροπής καταδίκασε την Υπηρεσία διότι δεν απάντησε στην αιτούσα, βάσει του υπ' αριθμ.πρωτ. ΕΜΠ 9/09-02-2011 απαντητικού εγγράφου της ανωτέρω Προϊσταμένης, το οποίο εμπεριείχε απάντηση επί των ανωτέρω υπό στοιχ. α' και γ' ερωτημάτων της αιτούσας.

β. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τους ισχυρισμούς που προβάλλονται στην υπό κρίση αίτηση θεραπείας και έπειτα από επανεξέταση της υπόθεσης, διαφαίνεται ότι τα ζητήματα, τα κατ' ουσία οποία έθιγε η αιτούσα, απαιτούσαν σχετική έρευνα από την Υπηρεσία και άπτονταν όντως ζητημάτων ερμηνείας του νόμου.

γ. Πράγματι, η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας προέβη σε μία σειρά ενεργειών για την διακρίβωση των ανωτέρω καταγγελλόμενων και συγκεκριμένα τόσο σε εντολή διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης και όσο και σε υποβολή ερωτήματος προς το Υπουργείο Παιδείας. Επιπλέον, το υπ' αριθμ.πρωτ. 19194/11-01-2011 έγγραφο της Υπηρεσίας κοινοποιήθηκε στην αιτούσα, με το έγγραφο δε αυτό ξεκίνησε μία σειρά διοικητικών ενεργειών της Υπηρεσίας, με τις οποίες διαφαίνεται ότι αυτή επέδειξε επιμέλεια ως προς την έγκαιρη έναρξη διερεύνησης των καταγγελλόμενων από την αιτούσα, η οποία και ενημερώθηκε εμπρόθεσμα προς τούτο, ανεξαρτήτως έκβασης των τιθεμένων απ' αυτήν ζητημάτων, πράγμα που δεν εξαρτιόταν από τη συγκεκριμένη υπηρεσία, δεδομένης της εμπλοκής άλλων διοικητικών οργάνων.

δ. Συνεπώς, ενόψει των παραπάνω, εκτιμάται ότι η αιτούσα έλαβε απάντηση διά της κοινοποίησης σε αυτήν του ως άνω εγγράφου. Περαιτέρω, μάλιστα, η αιτούσα γνώριζε εν τοις πράγμασι τη διερεύνηση των αιτημάτων της από την Υπηρεσία και μετά την κοινοποίηση του ως άνω διαβιβαστικού εγγράφου σε αυτήν, εφόσον οπωσδήποτε έλαβε γνώση της διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης, σχετικά με τα καταγγελλόμενα από την ίδια, αφού μάλιστα κλήθηκε να καταθέσει ως μάρτυρας, πλην όμως αρνήθηκε, όπως αυτό αναγράφεται στο υπ' αριθμ.πρωτ.ΕΜΠ 24/27-05-2011 έγγραφο της Υπηρεσίας.

ε. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, και έπειτα από επανεξέταση της υπόθεσης, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να

γίνει δεκτή ως νόμω και ουσία βάσιμη και να αρθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης απόφασης της Επιτροπής για λόγους πλάνης περί τα πράγματα και πάντως για εσφαλμένη αρχική εκτίμηση των στοιχείων του φακέλου από την Επιτροπή, ώστε να απορριφθεί η αίτηση της Παρασκευής Παπαδοπούλου του Αριστοτέλη για επιδίκαση αποζημίωσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα, να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτησης θεραπείας, ως νόμω και ουσία βάσιμη. Ανακαλεί την απόφαση της Επιτροπής που περιλαμβάνεται στο υπ' αριθ.5/31.8.2011 πρακτικό της, ως τρίτο (3^ο) θέμα και απορρίπτει την αίτηση της ενδιαφερομένης για αποζημίωση.

ΘΕΜΑ 2^ο

Εξέταση της υπ' αριθμ.πρωτ.52458/9-8-2011 αίτησης θεραπείας του κ..... κατά της με αριθ. 2/7-6-2011 θέμα 1^ο πρακτικού, απόφασης της Ειδικής Επιτροπής Εφαρμογής Νομοθεσίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης.-

A. Η εισηγήτρια Μαρία Γεωρταλίδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού –Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικΔιαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «*α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία*

αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: **«2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα:** α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».**

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι **«5. Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. 6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».**

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι: «7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται**

στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣτΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣτΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάζει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣτΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣτΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης

υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *ι)* υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ii)* υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, *iii)* η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *i)* δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ.Διοικ.Διαδ., όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), *ii)* να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, *iii)* δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, *iiii)* δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

γ. Περαιτέρω, κατά την έννοια των συνδυασμένων διατάξεων 10 (παρ. 5), 24, 25 και 26 του Κωδ.Διοικ.Διαδ. (ν. 2690/99), σαφώς συνάγεται ότι το δικαίωμα του ενδιαφερομένου (*για την αποκατάσταση της υλικής ή ηθικής του βλάβης από ατομική πράξη*) για άσκηση της αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής φέρεται να προϋποθέτει: **i)** τη μη πρόβλεψη από την κείμενη νομοθεσία περίπτωση ασκήσεως κατά των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων ενδικοφανούς ή ειδικής διοικητικής προσφυγής (*πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 93/2009*), καθώς **και ii)** τη μη εξάντληση της κατά χρόνο αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων που έχουν εκδώσει τις πράξεις των οποίων ζητείται η ανάκληση, όπως στην περίπτωση των Επιτροπών Ελέγχου Νομιμότητας των πράξεων ΟΤΑ κ.λ.π. (*ΣτΕ 1401/2009, ΣτΕ 333, 334/2007, ΣτΕ 1530, 2108/2006 κ.α.*), οι τυχόν δε επ' αυτών (*αιτήσεων θεραπείας*) εκδιδόμενες πράξεις είναι ακυρωτές ως αναρμοδίως κατά χρόνο εκδοθείσες (*ΣτΕ 1356, 2709, 3316/2006, ΣτΕ 2566/2000, ΣτΕ 1882/1993 κ.α.*), πράγμα που, εξ αντιδιαστολής, συνάγεται ότι, στην περίπτωση παροχής στον θιγόμενο από τις πράξεις αυτές διοικούμενο δυνατότητας ασκήσεως των πιο πάνω διοικητικών προσφυγών (*δηλ. ειδικής ή ενδικοφανούς*), αποκλείεται ως μη επιτρεπτή η (*εκ παραλλήλου ή εκ των υστέρων*) άσκηση αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής (*πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 38/2009*).

δ. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι: **i)** για την άσκηση της αίτησης θεραπείας που αποτελεί απλή διοικητική προσφυγή και δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, παρά μόνο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να διακόψει την προθεσμία άσκησης της προσφυγής (*ΣτΕ 457/2008*), δεν τίθεται ορισμένη προθεσμία, πλην, όμως, αυτή πρέπει να ασκείται εντός του κατά περίπτωση κρινόμενου ως ευλόγου χρόνου (*ΓνμδΝΣΚ 305/2005*), **ii)** η προβλεπόμενη, αντιστοίχως, στο άρθρο 24 ΚΔΔ προθεσμία για γνωστοποίηση της απόφασης της διοίκησης επί της αίτησης θεραπείας, ενόψει των ιδιαίτερα δυσμενών συνεπειών που επάγεται η πράξη για τον δικαιούμενο και εν γένει κάθε ενδιαφερόμενο, αλλά και της διάταξης του άρθρου 10 παρ. 5 του ΚΔΔ, θα πρέπει να θεωρηθεί ως ενδεικτική, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι έχει νομολογηθεί ότι ακόμη και ο ρητός χαρακτηρισμός μιας προθεσμίας ως υποχρεωτικής για τη διοίκηση, είναι δυνατόν νοηθεί ότι έχει απλώς την έννοια της έντονης υπόδειξης προς αυτήν (διοίκηση) για ταχεία ενέργεια (*βλ. ΓνμδΟΛΝΣΚ 85/2004, ΣτΕ 2079/1987*), **iii)** στην έννοια του δικαιουμένου για την άσκηση της ανωτέρω αίτησης (θεραπείας), δεν πρέπει, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, να αποκλειστεί και η περίπτωση αυτή να υποβληθεί και από οποιαδήποτε υπηρεσία του στενότερου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε βάρος της οποίας έχει επιβληθεί η κύρωση του διοικητικού προστίμου, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991, όπως ισχύει, ενόψει της όλως γενικής διατύπωσης του νόμου, ο οποίος παρέχει τη σχετική δυνατότητα αδιακρίτως σε κάθε ενδιαφερόμενο, αρκεί αυτός να υφίσταται υλική ή ηθική βλάβη από την

έκδοση ατομικής πράξης την αποκατάσταση της οποίας να αιτείται με τη συγκεκριμένη διοικητική προσφυγή. **ΙΙΙΙ)** Κατά την έννοια των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου, μια διαφορά τερματίζεται οριστικά σε διοικητικό επίπεδο, δίχως να επιτρέπεται καταρχάς στη διοίκηση να επανέλθει επί των οριστικώς κριθέντων απ' αυτήν, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει νέα αίτηση (δηλ. κατ' ουσία δεύτερη {β'} αίτηση θεραπείας), **είτε** επικαλούμενος και προσκομίζοντας νέα, δηλ. μη ληφθέντα υπόψη κατά την έκδοση της οριστικής (διοικητικής) απόφασης, και ουσιώδη στοιχεία, των οποίων η έρευνα θα οδηγούσε σε διάφορο αποτέλεσμα, είτε επικαλούμενος πάγια μεταβολή της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων, **είτε**, τέλος, επικαλούμενος μεταγενέστερη της αρχικής κρίσης νομοθετική ρύθμιση (πρβλ. ΣτΕ 197/1991, ΣτΕ 4166/1986, ΣτΕ 4055/80, ΣτΕ 3613/1979 κ.α.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με το υπ' αριθμ.πρωτ.9503/**23-08-2010** έγγραφό του προς την Περιφερειακή Δνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας αιτήθηκε να γίνουν οι νόμιμες ενέργειες για τη μετακίνηση του στο 2^ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης, καταγγέλλοντας ταυτόχρονα τις ήδη διενεργηθείσες σχετικές ενέργειες, στις οποίες προέβη ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας με το υπ' αριθμ.πρωτ. 9503/**26-08-2010** έγγραφό της διαβίβασε την αίτηση του αιτούντα προς τη Δνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης, λόγω αρμοδιότητας, κοινοποιώντας ταυτόχρονα και στον ενδιαφερόμενο τη διαβίβαση. Η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσ/νίκης δεν απάντησε στην αίτηση του πολίτη.

β. Η Επιτροπή με την απόφασή της, αποφάσισε την απόρριψη κατά πλειοψηφία της αίτησης του πολίτη ως νόμω αβάσιμης, διότι η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, κατά της οποίας στρέφεται ο αιτών, φρόντισε, ως όφειλε, να διαβιβάσει εντός τριών ημερών την αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία, κοινοποιώντας ταυτόχρονα στον ενδιαφερόμενο. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε ότι θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ο ενδιαφερόμενος έλαβε απάντηση στο αίτημά του από την υπηρεσία, στην οποία το απηύθυνε, διά της κοινοποίησης του διαβιβαστικού σε αυτόν και, ως εκ τούτου, η κρινόμενη αίτηση αποζημίωσης δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο, ώστε να εξετασθεί και κατ' ουσία.

γ. Κατά της ως άνω απόφασης ασκείται η παρούσα αίτηση θεραπείας, στα διαλαμβανόμενα της οποίας καταφέρεται προσωπικά κατά του Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, στον οποίο αποδίδει ευθύνες τόσο για την μετακίνησή

του ως εκπαιδευτικού όσο και για την “αδιαφορία”, την οποία αυτός επέδειξε, ως πειθαρχικός προϊστάμενος, για την πορεία της υπόθεσής του.

4. α. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι οι ισχυρισμοί του αιτούντος, στις οποίες στηρίζεται η αίτηση θεραπείας, δεν αποτελούν νόμιμο λόγο ανάκλησης/τροποποίησης της κρινόμενης απόφασης της Επιτροπής. Και τούτο, διότι: i) η μετακίνηση του αιτούντος αποτελεί ζήτημα που αφορά στην υπηρεσιακή του κατάσταση, κάτι που δεν αποτελεί καθ' ύλην αντικείμενο της παρούσας Επιτροπής. ii) Το ζήτημα της πειθαρχικής δίωξης των υπευθύνων αποτελεί εσωτερικό της διοίκησης ζήτημα, το οποίο επίσης άπτεται της υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλων και δεν υπάγεται στις αρμοδιότητες της παρούσας Επιτροπής. iii) Σε κάθε περίπτωση, η αρχική αίτηση του πολίτη απευθύνθηκε προς τη Δ/ση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία ενήργησε ως όφειλε εκ του νόμου.

β. Άλλωστε, οι προσωπικές αναφορές του πιο πάνω αιτούντος στον Διευθυντή της ως άνω υπηρεσίας αλυσιτελώς προβάλλονται ως λόγοι ανάκλησης / τροποποίησης της κρινόμενης απόφασης της Επιτροπής, και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν ν' αποτελούν αντικείμενο εξέτασης από την παρούσα Επιτροπή, δεδομένου ότι αυτές ανάγονται όχι σε συγκεκριμένα και εντοπισμένα σφάλματα της Επιτροπής, τα οποία χρήζουν επανεκτίμησης αλλά σε φερόμενη προγενέστερη συμπεριφορά της διοίκησης, που δεν συνδέεται με πλημμέλειες της Επιτροπής, με συνέπεια να πρέπει ν' απορριφθούν ως απαράδεκτοι.

γ. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως μη νόμιμη και ουσία αβάσιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης θεραπείας, ως αβάσιμη.-

ΘΕΜΑ 3^ο

Εξέταση της υπ'αριθ.πρωτ.37535/16-6-2011 αίτησης του κ. περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από την Διεύθυνση Πολεοδομίας Δήμου Πολυγύρου.

Α. Η εισηγήτρια Μαρία Γεωρπαλίδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

Β. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινόμενοι για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. **β.** Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «**2.** Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. **3.** ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10

παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟλΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάζει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη, (*πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: i)** υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ii)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (*θετικής ή αρνητικής*) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **iii)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: i) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ'

εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **II)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **III)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **IV)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με το από 08-04-2011 έγγραφό του προς το Τμήμα Αυθαιρέτων της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Πολυγύρου αιτήθηκε ενημέρωση σχετικά με την αποστολή στις αρμόδιες ΔΟΥ και την συνακόλουθη βεβαίωση πολεοδομικών προστίμων επί αυθαιρέτων κατοικιών με βάση συγκεκριμένη έκθεση αυτοψίας των αρμόδιων αρχών.

β. Η Διεύθυνση Πολεοδομίας του Δήμου Πολυγύρου απάντησε στην ως άνω αίτηση με το υπ' αριθμ.πρωτ.1023/17-6-2011 έγγραφό της, δηλαδή μετά το πέρας της εκ του νόμου τασσόμενης προθεσμίας για την διεκπεραίωση αιτημάτων των πολιτών προς τη Διοίκηση.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω ενδιαφερομένου, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 16^η Ιουνίου 2011 (αρ.πρωτ. 37535/16-06-2011), εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Περαιτέρω, σαφώς αποδεικνύεται ότι Διεύθυνση Πολεοδομίας του Δήμου Πολυγύρου απάντησε μετά το πέρας της εκ του νόμου τασσόμενης προθεσμίας για την διεκπεραίωση αιτημάτων των πολιτών προς τη Διοίκηση. Στο έγγραφο δε που εστάλη προς την Επιτροπή για την παροχή διευκρινίσεων η Υπηρεσία ομολογεί την καθυστέρηση και επικαλείται φόρτο εργασίας λόγω των διοικητικών διαδικασιών που επέβαλε η εφαρμογή του ν. 3852/2010 "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης" (ΦΕΚ

87/Α΄/2010) αλλά και ν. 3843/2010 “Ταυτότητα κτιρίων, υπερβάσεις δόμησης και αλλαγές χρήσης, μητροπολιτικές αναπλάσεις και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ 62/Α΄/2010).

γ. Δεδομένου, ωστόσο: ι) των συνθηκών στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, ήτοι τον αυξημένο φόρτο εργασιών για τις Διευθύνσεις Πολεοδομίας, λόγω της εφαρμογής των ως άνω νόμων, οι οποίοι εν τοις πράγμασι μετέφεραν πλήθος αρμοδιοτήτων στις Διευθύνσεις Πολεοδομίας των Δήμων και ιι) το γεγονός ότι από τα στοιχεία του φακέλλου δεν προκύπτει περιουσιακή βλάβη του αιτούντα από τη μη εμπρόθεσμη απάντηση της Διοίκησης, αφού το πρόστιμο το οποίο αφορούσε στον ίδιο είχε βεβαιωθεί και καταβάλλεται, το ύψος της αποζημίωσης πρέπει να προσδιοριστεί σ’ αυτό των εκατό (100) ευρώ, κατά μερική αποδοχή της υπό κρίση αιτήσεως.

δ. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να θεωρηθεί ως νόμω και εν μέρει ουσία βάσιμη και να επιδικαστεί αποζημίωση, ύψους εκατό (100) ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα, να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, και να καταβληθεί στον αιτούντα το ποσό των εκατό (100 €) από την Δ/ση Πολεοδομίας του Δήμου Πολυγύρου.-

ΘΕΜΑ 4^ο

Εξέταση της υπ’αριθ.πρωτ.24131/19-11-2010 (αριθ.πρωτ.ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.) αίτησης του κ..... περί καταβολής σ’ αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από τον Ο.Α.Ε.Ε. Η υπόθεση εξετάζεται μετά από αναβολή, κατόπιν απόφασης της Επιτροπής με αριθ. 1/28-4-2011, θέμα 9^ο πρακτικού .-

Α. Ο εισηγητής Ευστράτιος Παπαμιχαήλ, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Ε΄, εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή του.

Β. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας ο εν λόγω εισηγητής απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικΔιαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. **β.** Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση

υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. 6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ' αρ. ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή,

σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *ι)* υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ii)* υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, *iii)* η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *ι)* δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), *ii)* να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω**

αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **///**) δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **////**) δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Με την υπ'αριθ.πρωτ.**24131/19-11-2010** αίτησή του προς το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία εν συνεχεία διαβιβάσθηκε προς την Ειδική Επιτροπή με το υπ'αριθ.πρωτ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.21/Π/24131/23-11-2010, ο κ..... ζήτησε την καταβολή αποζημίωσης από τον Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε), Περιφερειακή Δ/ση Β' Τομέα Θεσ/νίκης, επειδή δεν απάντησε στο αρ. πρωτ. **23658/23-08-2010** αίτημά του, με το οποίο αιτήθηκε: ι) να παραγραφούν τα χρέη του προς το ταμείο, ii) να του χορηγηθεί σύνταξη ανάλογη των εισφορών που έχει καταβάλλει και iii) στην καταβολή σύνταξης να συνυπολογιστεί ή να συμψηφιστεί το χρονικό διάστημα των 13 χρόνων για το οποίο έχει αξίωση καταβολής σύνταξης.

β. Με το υπ'αριθ.πρωτ.**13001/08-12-2010** έγγραφο της Δνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ζητήθηκαν από τον Ο.Α.Ε.Ε: ι) αντίγραφο της αριθμ. 23658/23-8-2010 αίτησής του, ii) αντίγραφο της τυχόν απάντησης που έχει δώσει η υπηρεσία και iii) οι απόψεις της σχετικά με την αίτηση του ενδιαφερομένου.

γ. Σε απάντηση προς την ΠΚΜ ο Ο.Α.Ε.Ε., με το υπ'αριθ.πρωτ.**A33407/07-12-2010** έγγραφό του, αναφέρει ότι ο αιτών είχε υποβάλλει ανάλογο αίτημα απονομής σύνταξης με την **78548/29-8-2007** αίτησή του και η υπηρεσία του απάντησε με το υπ'αριθ.πρωτ.**26320/14-09-2007** έγγραφο αρνητικά ως προς την ικανοποίηση του αιτήματός του, παραθέτοντας τους λόγους γι' αυτό. Στο ίδιο έγγραφο καλεί τον αιτούντα να υποβάλλει εκ νέου αίτηση, προκειμένου να επανεξεταστεί ο φάκελός του με την υποχρέωση όμως της πλήρους εξόφλησης των οφειλών του προς το Ταμείο.

δ. Στο υπ'αριθ.πρωτ. **A33407/07-12-2010** έγγραφο επισημαίνεται επίσης ότι, ο ανωτέρω ενδιαφερόμενος είχε ενημερωθεί τηλεφωνικά από τον υπάλληλο που παρέλαβε την αριθμ.

23658/23-08-2010 αίτησή του για την υποχρέωση εξόφλησης των οφειλών του για την απονομή σύνταξης, ενώ αναφέρεται ότι ο κ. με την αριθμ. **13290/30-09-2010** αίτησή του παρέλαβε τα ασφαλιστικά του βιβλιάρια από το Τμήμα ΟΑΕΕ Πλατεία Δημοκρατίας.

ε. Η Επιτροπή στην υπ'αριθμ. 1/28-04-2011, Θέμα 9°, συνεδρίασή της αποφάσισε την αναβολή της έκδοσης οριστικής απόφασης, προκειμένου να αναζητηθούν και να εξεταστούν κρίσιμα και συμπληρωματικά για την υπόθεση στοιχεία.

στ. Με το υπ'αριθ.πρωτ.οικ.36216/09-06-11 έγγραφο ζητήθηκαν από το Τμήμα Συντάξεων του Ο.Α.Ε.Ε: ι) αντίγραφο της αριθμ. 13290/30-09-2010 αίτησης του ενδιαφερομένου, καθώς και το σχετικό αποδεικτικό παραλαβής των ασφαλιστικών βιβλιαρίων από τον κ. και ιι) διευκρινίσεις για το τι συνιστά η παραλαβή των ασφαλιστικών βιβλιαρίων και αν αυτό συνεπάγεται παραίτηση από κάθε χρηματική αποζημίωση.

ζ. Ο Ο.Α.Ε.Ε με το υπ'αριθ.πρωτ. Α10669/24-06-2011 έγγραφό του απέστειλε συνημμένα φωτοαντίγραφο της αριθμ. 13290/30-09-2010 αίτησης του κ. με την οποία ζητούσε βεβαίωση χρόνου ασφάλισης για τον ΟΓΑ. Το Τμήμα ΟΑΕΕ της Πλατείας Δημοκρατίας δεν μπόρεσε να του χορηγήσει την αιτούμενη βεβαίωση λόγω ύπαρξης οφειλής, σύμφωνα με το άρθρο 13 του π.δ. 258/2005 και ο κ. ζήτησε και παρέλαβε τα ασφαλιστικά του βιβλιάρια με ιδιόχειρη υπογραφή που αποτυπώνεται στο σώμα της σχετικής αίτησης.

η. Επισημαίνεται, επίσης, ότι η παραλαβή των βιβλιαρίων συνεπάγεται την παραίτησή του από κάθε χρηματική αποζημίωση με δικαίωμα όμως από μέρος του να καταθέσει νέο αίτημα με τα ασφαλιστικά βιβλιάρια προκειμένου να επανεξεταστεί η αίτησή του λόγω γήρατος.

4 α. Από τα παραπάνω σαφώς καταρχάς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω ενδιαφερομένου, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 19η Νοεμβρίου 2010 (αρ. πρωτ. 24131/19.11.10) εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Ωστόσο, συνάγεται ότι ο ισχυρισμός του ενδιαφερομένου για επιδίκαση αποζημίωσης λόγω εκπρόθεσμης ή μη απάντησης της υπηρεσίας δεν ευσταθεί, καθώς ο ΟΑΕΕ ενήργησε τελικώς εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας παραδίδοντας τα ασφαλιστικά βιβλιάρια στον ενδιαφερόμενο σε συνέχεια της υπ'αριθ.πρωτ. 13290/30-09-2010 2^{ης} αίτησής του (1^η αίτηση 23658/23-08-2010) και συνεπώς τεκμαίρεται ότι η Υπηρεσία απεφάνθη και επί της υπ' αριθμ. πρωτ. **23658/23-08-2010** αίτησής του περί παραγραφής χρεών και απονομής σύνταξης, καθώς ο ίδιος παραιτήθηκε προσωρινά από κάθε χρηματική αποζημίωση με την παραλαβή

των ασφαλιστικών του βιβλιαρίων, με την υποχρέωση πλέον, για την καταβολή σύνταξης σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, να υποβάλλει νέα αίτηση, να εξοφλήσει την οφειλή και καταθέσει εκ νέου τα ασφαλιστικά του βιβλιάρια.

γ. Άλλωστε, αφού η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και με το δεδομένο ότι εν προκειμένω από την υπ'αριθ.πρωτ.**23658/23-08-2010** αίτηση του ως άνω ενδιαφερομένου έλλειπαν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία (εξόφληση οφειλής) για την απονομή σύνταξης, τα οποία είχαν επισημανθεί στον ενδιαφερόμενο σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης με το υπ' αριθμ.πρωτ.**26320/14-09-2007** απαντητικό έγγραφο του ΟΑΕΕ, δεν μπορεί να συναχθεί παραβίαση της σχετικής προς απάντηση προθεσμίας εκ μέρους της διοίκησης.

δ. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, ως αβάσιμης.-

ΘΕΜΑ 5^ο

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.5753/9-2-2011 αίτησης της κ..... περί καταβολής σ' αυτήν χρηματικής αποζημίωσης από Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης .-

A. Η εισηγήτρια Θωμάη Βεάζογλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή του.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας ο εν λόγω εισηγητής απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ.Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι: «α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά**

πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση

του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ' αριθμ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης (κυα) των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης και Οικονομίας & Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «**2.** Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. **3.** ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάζει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣτΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣτΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια **τόσο** της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: ι) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ii)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **iii)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι *ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο** και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων **ότι, δηλ: ι)** δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **ii)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται

για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, *iiii*) δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Η αιτούσα (.....), με την υπ' αριθ. πρωτ. **5753/09-2-2011** αίτησή της προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης ζήτησε αποζημίωση, επειδή η Διοίκηση του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης δεν απάντησε στην υπ' αριθ. πρωτ. **Θ/473/3-12-2010** αίτησή της, με την οποία ζητούσε να επανεξεταστεί το αίτημά της για πρόσληψη θεωρώντας ότι, πληροί τα κριτήρια, αντίγραφο της αίτησής της δεν υπάρχει στο φάκελο, καθώς δεν υπάρχει κανένα έγγραφο του οργανισμού με τις απόψεις του σχετικά με το θέμα.

β. Με το υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 17/20-05-2011 έγγραφό μας τέθηκε ερώτημα προς το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης σχετικά με το νομικό καθεστώς που το διέπει, το οποίο και δεν απαντήθηκε μέχρι σήμερα, πλην, όμως, από έρευνα της υπηρεσίας προέκυψε ότι αυτό είναι **Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου** που εποπτεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς καταρχάς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση της ως άνω ενδιαφερομένης, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 9η Φεβρουαρίου 2011 (αρ. πρωτ. 5753/9.2.11) εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Ωστόσο, η κρινόμενη αίτηση δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της παρούσας Επιτροπής, η οποία εξετάζει αιτήσεις που υποβάλλονται σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), αφού, όπως προελέχθη, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ήταν νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, απλώς εποπτευόμενο από τον Υπουργό Πολιτισμού **τόσο** κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της ως άνω ενδιαφερομένης προς αυτό, δηλ. 3.12.2010, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2557/97, διάταξη που ίσχυε μέχρι την 23^η Δεκεμβρίου 2010, οπότε και καταργήθηκε με το άρθρο 50 του ν. 3905/2010 (ΦΕΚ 219/23.12.10 τ. Α') **όσο** και κατά τον χρόνο που διαρκούσε η προς απάντηση 50νθήμερη προθεσμία, που έληγε την 22^α Ιανουαρίου 2011, εφόσον η με το άρθρο 21 (παρ. 1, 3) του νεότερου αυτού νόμου (3905/2010) κατ' ουσία επανίδρυση του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης έγινε εκ νέου στα πρότυπα του νομικού προσώπου ιδιωτικού, μ' όλες τις περαιτέρω προαναφερθείσες έννομες συνέπειες.

γ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης ως απαράδεκτης.-

ΘΕΜΑ 6^ο

Εξέταση της υπ'αρ.πρωτ.3501/31-01-2011 αίτησης της κ..... περί καταβολής σ' αυτήν, χρηματικής αποζημίωσης από το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.-

A. Η εισηγήτρια Θωμάη Βεάζογλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ. Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι: «α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.**

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του

κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα:** α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...**».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5. Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. 6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.**».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση**

της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της

αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: ι) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, ιι) υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, ιιι) η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι *ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: ι) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. *σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004*), ιι) να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, ιιι) δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, ιιιι) δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Η αιτούσα (.....), με την υπ' αριθ. **3501/31-01-2011** αίτησή της προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης ζητάει αποζημίωση, επειδή η Διοίκηση του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης δεν απάντησε στην αριθ. πρωτ. **Θ/474/3-12-2010**

αίτησή της με την οποία ζητούσε να επανεξεταστεί το αίτημά της για πρόσληψη θεωρώντας ότι, πληροί τα κριτήρια.

β. Με το αριθ.πρωτ. οικ.17/20-05-2011 έγγραφό μας τέθηκε ερώτημα προς το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης σχετικά με το νομικό καθεστώς που το διέπει, το οποίο και δεν απαντήθηκε μέχρι σήμερα, πλην, όμως, από έρευνα της υπηρεσίας προέκυψε ότι αυτό είναι **Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου** που εποπτεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς καταρχάς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση της ως άνω ενδιαφερομένης, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 9η Φεβρουαρίου 2011 (αρ. πρωτ.3501/31.1.11) εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Ωστόσο, η κρινόμενη αίτηση δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της παρούσας Επιτροπής, η οποία εξετάζει αιτήσεις που υποβάλλονται σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), αφού, όπως προελέχθη, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ήταν νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, απλώς εποπτευόμενο από τον Υπουργό Πολιτισμού **τόσο** κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της ως άνω ενδιαφερομένης προς αυτό, δηλ. 3.12.2010, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2557/97, διάταξη που ίσχυε μέχρι την 23^η Δεκεμβρίου 2010, οπότε και καταργήθηκε με το άρθρο 50 του ν. 3905/2010 (ΦΕΚ 219/23.12.10 τ. Α') **όσο** και κατά τον χρόνο που διαρκούσε η προς απάντηση 50νθήμερη προθεσμία, που έληγε την 22^α Ιανουαρίου 2011, εφόσον η με το άρθρο 21 (παρ. 1, 3) του νεότερου αυτού νόμου (3905/2010) κατ' ουσία επανίδρυση του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης έγινε εκ νέου στα πρότυπα του νομικού προσώπου ιδιωτικού, μ' όλες τις περαιτέρω προαναφερθείσες έννομες συνέπειες.

γ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, ως απαράδεκτης.-

ΘΕΜΑ 7^ο

Εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. 14046/14-03-2011 αίτησης του Κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από το Δ.Ε.Μ.Η.Ε. Α.Ε.

Α. Η εισηγήτρια Θωμάη Βεάζογλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

Β. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ. Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε 7η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. **β.** Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον

αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.
3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «**2.** Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε

αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια **τόσο** της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: Ι) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ΙΙ) υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων**, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **ΙΙΙ) η επίκληση αλλά και απόδειξη**, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη,

ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *ι)* δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), *ii)* να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, *iii)* δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, *iiii)* δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με την αριθ. **14046/14-03-2011** αίτησή του προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης ζητάει αποζημίωση, επειδή η υπηρεσία που εργάζεται, Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. (Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας), δεν απάντησε στην αριθ.**417/16-02-2011** αίτησή του, με την οποία ζητούσε να του χορηγηθεί αντίγραφο της αρνητικής εισήγησης και αιτιολογημένη απάντηση για τη μη λήψη του “κλιμακίου” μετά την συμπλήρωση τριετίας από την πρόσληψή του.

β. Με το Π.Δ. 360/1991 η Δ.Ε.Η. εξήλθε του Δημοσίου Τομέα, σύμφωνα δε με τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 1914/90 και του άρθρου 22 του ν. 1947/82, οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που έχουν εξαιρεθεί από τον δημόσιο τομέα βάσει των ανωτέρω διατάξεων να εξαιρούνται και από την εφαρμογή τούτων που ισχύουν εκάστοτε για το δημόσιο τομέα, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 552/2004 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς καταρχάς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση της ως άνω ενδιαφερομένης, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 14η Μαρτίου 2011 (αρ.

πρωτ.14046/14.3.11) εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Ωστόσο, η κρινόμενη αίτηση δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της παρούσας Επιτροπής, η οποία εξετάζει αιτήσεις που υποβάλλονται σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθόσον η Δ.Ε.Σ. Μ.Η.Ε. Α.Ε. ήταν νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, κατ' άρθρ. 14 ν. 2773/1999, με συνέπεια να μην υπόκειται στην εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για το δημόσιο τομέα, μεταξύ των οποίων και αυτές του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (βλ.ΓνμδΟΛΝΣΚ 552/2004).

γ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα, τη απόρριψη της κρινόμενης αίτησης ως απαράδεκτης.-

ΘΕΜΑΤΑ 8^ο και 9^ο

Εξέταση των υπ' αριθ.πρωτ.24873/27.4.2011 και 24872/24.7.2011 αιτήσεων των κ.κ. Δ..... Ε..... και Μ..... Ξ....., αντιστοίχως, περί καταβολής αποζημίωσης από το Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»

Τα θέματα αυτά, παρά την ύπαρξη και υποβολή σχετικών εισηγήσεων από την Εισηγήτρια κ. Ελισάβετ Κίκα, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Γεωτεχνικών (δασολόγο), αναβλήθηκαν για την αμέσως επόμενη συνεδρίαση (29.3.2012) λόγω του ότι κρίθηκε ομόφωνα από την Επιτροπή ότι έχρηζαν περαιτέρω διευκρινίσεων από την ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία όμως απουσίαζε από την παρούσα συνεδρίαση λόγω εκτάκτου κωλύματός της.-

ΘΕΜΑ 10^ο

Εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. 20020/6-4-2011 αίτησης της κ. περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από την Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών Δυτικής Θεσσαλονίκης.

A. Η εισηγήτρια Ελισάβετ Κίκα, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Γεωτεχνικών (δασολόγος), με βαθμό Β', είχε υποβάλει την εισήγησή της στην Επιτροπή, της οποίας λόγω απουσίας της συνεπεία του ανωτέρω κωλύματός της, επιτράπη η ανάγνωση ενώπιον της Επιτροπής από την κ. Ναταλία Κωστελίδου, υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, με βαθμό Δ', επίσης εισηγήτρια προηγούμενης υπόθεσης, καθόσον κρίθηκε ομόφωνα από την Επιτροπή ότι η εν λόγω εισήγηση δεν έχρηζε περαιτέρω διευκρινίσεων που να απαιτούσαν την αυτοπρόσωπη παρουσία της απολειπόμενης εισηγήτριας.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια (κ. Ναταλία Κωστελίδου) αποχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ.Διαδ.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: *«2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. 3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».*

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι *«5. Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. 6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».*

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** *«7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται*

υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: 1) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει

από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **II)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **III)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: I) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ.Διοικ.Διαδ., όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **II)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **III)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **IV)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Η αιτούσα (.....), με την υπ'αρ.πρωτ.ΚΕΠ 0002/Φ.2886306/78644/15-11-2010 αίτησή της προς τη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών Δυτικής Θεσσαλονίκης, η οποία έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου της εν λόγω υπηρεσίας, 93463/23-11-2010, αιτήθηκε τη μεταβίβαση ιδιωτικής χρήσης οχήματος λόγω κληρονομιάς.

β. Η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών Θεσσαλονίκης δεν απάντησε στην αιτούσα εντός των νόμιμων προθεσμιών.

γ. Η κ. υπέβαλε στις 06-04-2011 αίτηση προς την Ειδική Επιτροπή εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 1943/1991 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, με την οποία στρέφεται κατά της Δ/σης Μεταφορών Θεσσαλονίκης.

4. α. Από τα παραπάνω ιστορικό σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση της ως άνω ενδιαφερομένης, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 06^η Απριλίου 2011 (αρ. πρωτ.20020/06-4-11), έχει ασκηθεί **εκπροθέσμως**, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της 50νθήμερης προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσής της (που έληγε την 12^η Ιανουαρίου 2011 ή πάντως την 22^α Ιανουαρίου 2011, αν θεωρηθεί ότι υπήρχε αρμοδιότητα περισσοτέρων υπηρεσιών, εφόσον το αίτημά της προς τη διοίκηση είχε υποβληθεί την 23.11.2010) και μέχρι τον χρόνο υποβολής της υπό κρίση αίτησης (06.04.2011), είχε παρέλθει η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της, που άρχιζε μετά τη λήξη της ως άνω 50νθημερης προθεσμίας (12.01.2011 ή 22.01.2011) και έληγε αντιστοίχως και αναλόγως την 13^η ή 23^η Μαρτίου 2011, ημέρα Τετάρτη.

β. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως εκπρόθεσμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης ως εκπρόθεσμης

Μετά τα ανωτέρω και μη υπάρχοντος άλλου θέματος, λύεται η συνεδρίαση και υπογράφεται το παρόν, ως εξής.

ΤΑ ΜΕΛΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Α) ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΒΒΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Β) ΙΩΑΝΝΗΣ ΥΦΑΝΤΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΑΜΒΑΚΙΔΗΣ